

КОРИСНИЦИ

- Yuhor а.д. – спој традиције и модерног
- Системски приступ сарадњи између институција за спровођење права интелектуалне својине

ЕДУКАЦИЈА

- Нови Закон о патентима
- Измене и допуне закона о ауторским и сродним правима

ИНФОРМИСАЊЕ

- Статистика пријава у 2011
- Новости

Бр. 9 / Фебруар 2012.

Бранка Тотић, директор

Завод за интелектуалну својину Републике Србије

Наслов

Прве две године Едукативно-информативног центра

Захваљујући ИПА пројекту Европске уније и свесрдној подршци Европског завода за патенте у Заводу за интелектуалну својину већ две године ради Едукативно-информативни центар.

Само у 2011. години широм Србије одржана су 72 семинара на различите теме, за 2 500 учесника. На њима су стручњаци Центра указивали на значај заштите интелектуалне својине за постизање бољег конкурентског положаја предузећа и афирмацију њихових производа на домаћем и страном тржишту. Центар је био присутан и на свим значајнијим сајмовима и изложбама иновација у Србији.

На семинарима намењеним научним радницима са универзитета и института (одржано их је 30) посебно је истицана корисност претраживања светских база података патената у свим фазама научног истраживања, као и неопходност заштите резултата истраживања пре њихове објаве.

Програм обуке намењен институцијама које се баве спречавањем пиратерије и кривотворења обухватио је два нивоа – основни и напредни и спроведен је кроз 14 семинара у другој половини прошле године. Поред предавача из Завода и одговарајућих страних институција, на семинарима су учествовали и представници носилаца права – фирми: Procter

& Gamble, Nike, Beiersdorf. Посебна пажња је посвећена анализирању примера из праксе, као и указивању на потребу међусобне сарадње између различитих органа, као и сарадње са носиоцима права.

По угледу на развијене европске заводе Центар је развио посебну услугу – Дијагностику интелектуалне својине која је наишла на изузетан пријем у преко 20 предузећа из различитих грана индустрије. Услуга је осмишљена да може да задовољи потребе како малих и средњих предузећа, тако и великих система. Наводимо само неке од фирми којима је у

2011. години Центар пружио наведену услугу: Yuhor из Јагодине, Металац из Горњег Милановца, БИП из Београда, Фудленд из Београда, Југотерм из Мерошине и др.

Из наведеног прегледа, као и из бројних других активности (организације међународних скупова, редовног организовања Отворених врата у Заводу и сл.), може се закључити да је формирањем Едукативно-информативни центар Завод добио јак ослонац у напорима да допринесе развоју конкурентне српске привреде засноване на знању. ■

Интервју

Маринко Укропина, SGS Београд

Завод за интелектуалну својину добио сертификат ISO 9001 : 2008

Које практично значење има додељивање сертификата ISO 9001 : 2008 Заводу за интелектуалну својину као државном органу?

Иако је сертификација система квалитета пре свега намењена тржишно оријентисаним организацијама, сматрамо да је она од велике важности за Завод као државни орган и да представља пут који треба следити. У прилогу томе говори пример Владе Македоније коју је SGS Београд сертифициовао 2011, где је стицање сертификата било услов за обезбеђење финансирања од стране Европске Уније. Тиме је успостављен транспарентан систем државне управе усмерен на пружању услуга са потпуно дефинисаним пословним процесима, као и контролисаним начином за њихово управљање.

Сертификација Завода за интелектуалну својину подразумева дефинисање метода за реализацију производа, одговорности и овлашћења уз обезбеђење мерљивости и валидности података, у чему је свакако помогла одређеност запослених да подрже цео пројекат. Показана је спремност руководства да Завод послује као друштвено одговорна организација

са мисијом развоја људских вредности и знања. Сертификација органа државне управе није само ствар престижа, већ подразумева и обавезу извођења континуалног праћења и усавршавања система.

Како оцењује корист сертифициваног Система за кориснике услуга ЗИС-а и коју улогу SGS има као сертификационо тело?

Сертификационом провером од стране SGS проверача, потврђено је да је Систем квалитета Завода усаглашен са захтевима међународног стандарда који у први план поставља захтеве корисника услуга. Сертификат обавезује Завод да примењује и развија процедуре и тиме унапређује своје пословање и управљање процесима. Неопходно је да на систематски начин мери и испуњава задовољство корисника услуга у делу у ком је добио надлежност од Републике Србије, тј. у вези са поступцима признавања патента, малог патента и националног жиға.

Надзорним проверама SGS прати ефикасност примене сертифициваног Система квалитета и

утврђује континуитет издатог сертификата. Будући да се SGS налази на берзи, нама је веома важно да су сертификати валидни и да одражавају право стање ствари, на основу чега Завод остварује поверење према својим корисницима услуга.

*Интервју водио Драган Васиљевић, менаџер квалитета, Завод за интелектуалну својину Републике Србије. ■

Yuhor а.д. – спој традиције и модерног

Компанија Yuhor пословни успех базира на споју традиције и праћења савремених трендова у индустрији меса и месних прерађевина.

Кроз постојање дуго 110 година, Yuhor је константно улагао у најмодернију технологију и стандарде производње. То подразумева не само правити квалитетан и безбедан производ, већ и адекватну сарадњу са реномираним друштвеним институцијама, што се показало као изузетно значајно у унапређењу пословања. С обзиром на то да Yuhor има широку палету производа, од којих се већина израђује по оригиналној рецептури,

сарадња са Заводом за интелектуалну својину била је природан избор.

Дијагностика интелектуалне својине одговорила је на одређене недоумице које су у компанији постојале по питању интелектуалне својине, и тако помогла Yuhor-у да добије јасну слику о свим аспектима ове тематике и дефинише правце развоја искоришћавања интелектуалне својине у редовним активностима компаније.

Анализа је послужила и као подстицај за даље иновације. Тржишна утакмица са конкуренцијом, а нарочито са великим индустријама меса из Европске

уније које се очекују на домаћем тржишту након долазеће царинске либерализације, неминовно намеће да сваки сегмент активности компаније буде детаљно анализиран и усавршен. Имајући то у виду, интелектуална својина тема је на коју ће и домаће компаније већ у блиској будућности обраћати све већу пажњу. ■

Вера Деспотовић, виши саветник за координацију и унапређење међусекторске и регионалне сарадње у надзору тржишта, у Сектору тржишне инспекције у Министарству пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде

Системски приступ сарадњи између институција за спровођење права интелектуалне својине

Сложеност и обим послова који се односе на идентификацију и спречавање повреда права интелектуалне својине захтевају континуирану сарадњу надлежних органа и одговарајући облик координације рада тих органа.

Прописи у Републици Србији који уређују положај и организацију надлежних органа државне управе, садрже правни основ за оснивање одговарајућег облика координације и усмеравања рада више органа у одређеној области рада. У пракси то се најчешће односи на заједничке активности у извршавању закона и има за циљ ефикасније обављање послова и рационалније коришћење расположивих ресурса.

Стога је, у оквиру планираних активности за спровођење Стратегије развоја интелектуалне својине за период 2011. до 2015. године, предвиђено оснивање Координационог тела ради усмеравања рада из делокруга више органа државне управе у области спровођења права интелектуалне својине.

У циљу припреме за оснивање Координационог тела, у Едукативно информативном центру Завода за интелектуалну својину у Београду, организована је и одржана конференција 6. децембра 2011. године. На овој конференцији, надлежни органи за спровођење права интелектуалне својине у Републици Србији имали су прилику да се упознају са искуствима Велике Британије, Данске, као и са Хрватским моделом координације рада надлежних органа у овој области.

Наведена конференција је организована у оквиру ЕУ пројекта „Подршка оснивању Едукативно

информативног центара Завода за интелектуалну својину Републике Србије“. У оквиру истог пројекта, организована је студијска посета и размена искустава у области спровођења права интелектуалне својине између тржишних инспектора Министарства пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде Републике Србије и службеника Trading Standards-а у Великој Британији.

Током ове студијске посете, која је реализована у децембру 2011. године, посебна пажња посвећена је тимском раду, расположивим базама података и коришћењу тих података за потребе планирања активности и извештавања. У заједничкој посети једном пословном субјекту, презентована је сарадња тима службеника који у свом делокругу рада имају одређени аспект

одговорности и који тимским радом постижу већу ефикасност. Презентовани пример тимског рада представља добру праксу која подржава рад привредних субјеката и ефикасно штити друге аспекте јавног интереса у вези са спречавањем кривотворења и пиратерије.

Оснивање Координационог тела у чијем раду би учествовали представници свих органа који су у Републици Србији задужени за спровођење права интелектуалне својине, планирано је у 2012. години. Координација ће унапредити размену информација, усаглашавање планова рада, обједињавање и праћење резултата у целини и усмеравање других активности које доприносе ефикаснијем спровођењу права интелектуалне својине. ■

Нови Закон о патентима

Закон о патентима који је ступио на снагу 4.1.2012. године је резултат сагледавања примене претходног закона у пракси и неопходности да се учине побољшања појединих одредби, као и потребе да се закон додатно усклади са међународним уговорима, као што је Уговор о патентном праву, као и са прописима Европске уније и Светске трговинске организације.

Закон уводи значајну новину достављања извештаја о стању технике у поступку за признање патента, чиме се подносиоцу пријаве пружа могућност да пре плаћања таксе за суштинско испитивање патента процени своје изгледе за стицање патента или да донесе одлуку о патентирању у иностранству, као и новину условљавања права на тужбу због повреде малог патента доказивањем испуњавања услова патентбилности издавањем одговарајуће потврде која је услов за остваривање грађанско-правне заштите.

Следећа новина је прописивање обавезе за суд да у поступку по тужби за повреду права из пријаве патента прекине поступак до правоснажности одлуке Завода по пријави патента, чиме се онемогућава доношење пресуде за повреду права које још увек није признато. Завод за интелектуалну својину је у таквом случају овлашћен да пријаву патента испита по хитном поступку. Такође, пријава патента ће моћи да се испита по хитном поступку и на захтев тржишне инспекције и царине када је покренут поступак за

царински или инспекцијски надзор због повреде права из пријаве патента. Као и код других закона из области индустријске својине и овим законом се уводи право жалбе на одлуке Завода за интелектуалну својину које се односе на патенте и мале патенте, што ће омогућити ефикаснију заштиту права странака, а допринеће и растерећењу Управног суда.

Закон уређује начине доношења пријава патената које имају дејство ван Републике Србије, у складу

са Конвенцијом о европском патенту и Уговором о сарадњи у области патената, хармонизован је са прописима Европске уније који се односе на патенте и у функцији је убрзања стицања статуса кандидата за чланство у ЕУ. ■

Владимир Марић, помоћник директора,
Завод за интелектуалну својину Републике Србије

Измене и допуне закона о ауторским и сродним правима

Крајем децембра прошле године усвојене су измене Закона о ауторском и сродним правима, чиме су створени предуслови да у различитим сегментима ауторско правне материје интереси аутора и носилаца сродних права у Србији буду потпуније и боље заштићени него до сада.

Најзначајније измене Закона о ауторском и сродним правима односе се на норме које регулишу ограничења ауторског права. У ситуацијама када друштвени интереси налажу потребу суспензије монопола аутора и носилаца и сродних права, Закон ограничава ауторско право тако што дозвољава коришћење туђег ауторског дела без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде. По једном од

таквих ограничења дозвољено је умножавање примерака објављених дела, без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде, ако се то дело појављује као саставни део текућег догађаја о којем се извештава. Такође, изменама Закона је предвиђено да се у сврхе наставе, испита или научног истраживања могу изводити или представљати ауторска дела у свом интегралном облику, под условом да су објављена и да се то чини у некомерцијалне сврхе. Исто важи и за јавно извођење или представљање објављених дела на школским приредбама, на пример, драмских представа или концерата. Услов је само да интерпретатори не добијају накнаду за свој рад. Изменама закона дозвољено је умножавање дела

аутора без његове дозволе и плаћања ауторске накнаде у случајевима када је у питању умножавање писаних дела у обиму целе књиге, ако су примерци те књиге распродати најмање годину дана.

На тај начин стаје се на пут широко раширеној пракси копирања књига, нарочито уџбеника и друге стручне литературе, која озбиљно угрожава економске интересе наших писаца и научних радника.

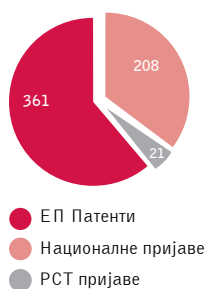
Усвојене измене такође додатно регулишу право слеђења, заштиту базе података, као и друга питања у области ауторског и сродних права. Целокупан текст измена и допуна Закона о ауторском праву доступан је на сајту Завода у секцији „Правна регулатива“. ■

Даниела Златић-Шутић, руководилац ЕИЦ,
Завод за интелектуалну својину

Статистика пријава у 2011

У Заводу за интелектуалну својину у 2011. години забележене су мање осцилације у броју поднетих захтева за заштиту појединих права интелектуалне својине у односу на 2010. годину. Број поднетих захтева за признање патента директно Заводу је 590 у односу на 579 из 2010. Раст је забележен код захтева за признање Европског патента којих је поднето 361 у односу на 250 из претходне године, док је пад забележен код национално поднетих пријава у 2011. години којих је било 208 (313 у 2010). За признање малог патента поднет је 71 захтев (101 у 2010).

Структура пријава патената у 2011

У току 2011. године у Србији је поднето укупно 6955 пријава жигова од којих је 4968 међународних (4927 у 2010) и 1987 националних (2161 у 2010). Домаћи пријавиоци поднели су 1135 а страни пријавиоци поднели су 852 националних пријава жигова.

Структура пријава жигова у 2011

Структура националних пријава индустријског дизајна у 2011

Од 102 пријаве индустријског дизајна поред структуре приказане на дијаграму, 19 пријава је било вишеструких са укупно 82 дизајна што чини укупан број од 165 дизајна. До 01.12.2011. путем Хашког аранжмана поднете су 233 међународне пријаве за Републику Србију.

У 2011. години депоновано је 312 дела ауторског и сродног права од чега су два подносиоца страна лица а 5 депонованих дела сродног права. У истом периоду поднето је 4 захтева за регистрацију ознака географског порекла док је захтева за признање статуса овлашћеног корисника регистрованих ознака било 2.

Новости

Никола Радвановић, саветник
Завод за интелектуалну својину Републике Србије

Обука за истраживаче Војно-техничког института

Едукативно-информативни центар је крајем јануара организовао три семинара за три групе истраживача Војно-техничког института. Семинарима је присуствовало 50-так истраживача, а главна тема била је патентна заштита, уз посебан осврт на нови закон о патентима. На семинару је такође било речи о основама патентног система, састављању патентних пријава, након чега је за полазнике организована и радионица на тему претраживања патентне документације у патентној бази података Espacenet.

Најбоља технолошка иновација

У финалној вечери такмичења за најбољу технолошку иновацију у 2011. години, жири такмичења је у студију РТС-а у Кошутњаку за победника у протеклој години изабрао Мултифункционалну машину – комбајн за брање бобичастог воћа, иновацију тима под називом «Берачи». Осим за брање, ова машина, коју је изумела трочлана новосадска екипа – Србобран Петровић, Мирко Урошевић и Милан Дојчиновић, служи и за проčiшћавање воћа и пуњење амбалаже.

Завод за интелектуалну својину Републике Србије, www.zis.gov.rs, www.zis.gov.rs/eic, Кнегиње Љубице 5, 11 000 Београд; Телефон: (+381 11) 202 58 00; **Директор:** Г-ђа Бранка Тотих • **Координатор пројекта:** Г-ђа Бранка Билен Катих; bbilenkatic@zis.gov.rs; Телефон: (+381 11) 202 58 25 • **Пројектни тим** • **Вођа пројектног тима:** Г-дин Млађан Стојановић; mstojanovic@zis.gov.rs; Телефон: (+381 11) 263 04 60 • **Асистент пројекта:** Г-ђа Дијана Пенчић; dpencic@zis.gov.rs; Телефон: (+381 11) 202 58 47 • **Контакт e-mail:** info.EIC@zis.gov.rs

Овај документ је написан уз финансијску помоћ Европске Уније. Овде изражена гледишта ни на који начин не представљају службено становиште Европске Уније.

Едукативно
Информативни
Центар

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије